

Φύλλο Εργασίας Α Γυμνασίου

ΘΕ: «Μεγαλώνουμε και αλλάζουμε» 2^ο δίωρο

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Θ.Ε. Α.1 «Μεγαλώνουμε και αλλάζουμε»

2ο δίωρο: / ... / 2017

Θ.Ε. Β.1 «Μεγαλώνουμε και αλλάζουμε» ΙΙ. Η Εκκλησία ανοίγεται και εξαπλώνεται

[ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΩΡΟΥ: Α. Ο Χριστός - Β. Ο Παύλος - Γ. Η περίοδος των διωγμών και η ανεξιθρησκία]

Α. Η ανάσταση του Χριστού και το άνοιγμα της χριστιανικής πίστης στον κόσμο

α. Πρέπει να απαντήσουμε σε ένα βασικό ερώτημα: «Πώς εξηγείται το γεγονός της τεράστιας [i] εξάπλωσης και [ii] επιρροής του Χριστιανισμού σε όλο τον κόσμο;» Διαβάστε τα παρακάτω κείμενα χωρισμένοι σε 3 ομάδες (1 κείμενο κάθε ομάδα) και προσπαθήστε να απαντήσετε στην ερώτηση, βρίσκοντας επιχειρήματα μέσα από το κείμενο.

[αν έχετε άγνωστες λέξεις ή δεν καταλαβαίνετε κάτι στα κείμενα, ρωτάτε χωρίς να διστάσετε!]

1. Η ανάσταση του Ιησού [Μτ 26, 1-10]

¹Μετά το Σάββατο, τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας, η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία ήρθαν να δουν τον τάφο του Ιησού. ²Ξαφνικά έγινε μεγάλος σεισμός, γιατί ένας άγγελος Κυρίου κατέβηκε από τον ουρανό, ήρθε, κύλησε την πέτρα από την είσοδο και καθόταν πάνω της. ³Η όψη του ήταν σαν αστραπή και τα ρούχα του ολόλευκα σαν το χιόνι. ⁴Τόσο τον φοβήθηκαν οι φρουροί, που άρχισαν να τρέμουν κι έγιναν σαν νεκροί. ⁵Ο άγγελος είπε στις γυναίκες: «Εσείς μη φοβάστε! Ξέρω ποιον γυρεύετε: τον Ιησού, τον σταυρωμένο. ⁶Δεν είναι εδώ· αναστήθηκε, όπως το είπατε! Ελάτε να δείτε το μέρος όπου βρισκόταν το σώμα του Κυρίου. ⁷Τρέξτε όμως γρήγορα και πείτε στους μαθητές του: “αναστήθηκε από τους νεκρούς και πηγαίνει πριν από σας, να σας περιμένει στη Γαλιλαία· εκεί θα τον δείτε”. Αυτά είχα να σας πω». ⁸Οι γυναίκες βγήκαν γρήγορα από το μνήμα με φόβο και με χαρά μεγάλη, κι έτρεξαν να πουν τα νέα στους μαθητές του. ⁹Καθώς όμως πήγαιναν να πουν τα νέα στους μαθητές του, τις συνάντησε ο Ιησούς, και τους λέει: «Χαίρετε!» Αυτές τον πλησίασαν, έπεσαν στα πόδια του και τον προσκύνησαν. ¹⁰«Μη φοβάστε!» τους λέει ο Ιησούς. «Πηγαίνετε να πείτε στους αδερφούς μου να φύγουν για τη Γαλιλαία, κι εκεί θα με δουν».

.....
.....
.....

2. Η αποστολή των μαθητών [Μτ 26, 16-20]

¹⁶Οι έντεκα μαθητές έφυγαν για τη Γαλιλαία στο βουνό, όπου ο Ιησούς τους είχε παραγγείλει να πάνε. ¹⁷Όταν τον είδαν, τον προσκύνησαν· μερικοί όμως είχαν αμφιβολίες. ¹⁸Ο Ιησούς τους πλησίασε και τους είπε: «Ο Θεός μου έδωσε όλη την εξουσία στον ουρανό και στη γη. ¹⁹Πηγαίνετε λοιπόν και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη, βαφτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος ²⁰και διδάξτε τους να τηρούν όλες τις εντολές που σας έδωσα. Κι εγώ θα είμαι μαζί σας πάντα, ως τη συντέλεια του κόσμου». Αμήν.

.....
.....
.....

3. Οι απαρχές της Ορθόδοξης Εκκλησίας, [Η Ορθόδοξη Εκκλησία, Κάλλιστος Ware, σ. 29]

Η ιστορία της χριστιανικής Εκκλησίας αρχίζει με την Πεντηκοστή, καθώς την ίδια μέρα μετά το κήρυγμα του Πέτρου πολλοί άντρες και γυναίκες βαπτίστηκαν και έτσι σχηματίστηκε η πρώτη χριστιανική κοινότητα των Ιεροσολύμων. Πριν περάσει πολύς καιρός, τα μέλη αυτής της κοινότητας διασκορπίστηκαν λόγω του διωγμού που ακολούθησε τον λιθοβολισμό του Στεφάνου. «Πορευθέντες», είχε πει ο Χριστός, «μαθητεύσατε πάντα τά έθνη» (Πηγαίνετε και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη). Υπακούοντας σ' αυτή την εντολή, κήρυξαν όπου πήγαν, πρώτα στους Ιουδαίους, και πριν περάσει πολύς καιρός και στους εθνικούς. Ο Λουκάς έχει καταγράψει στις Πράξεις των Αποστόλων κάποιες από τις ιστορίες αυτών των αποστολικών ταξιδιών· τις άλλες τις διατήρησε η παράδοση της Εκκλησίας. Σε ένα εκπληκτικά μικρό διάστημα, μικρές χριστιανικές κοινότητες ξεφύτρωσαν σ' όλα τα κύρια κέντρα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ακόμη και σε μέρη πέρα από τα σύνορά της.

.....
.....
.....

Β. Η συμβολή του Αποστόλου Παύλου και οι περιοδείες του.

Η μετάδοση του Χριστιανισμού στον εθνικό κόσμο.

α. Πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα: «Ποια ήταν η συμβολή του αποστόλου Παύλου στο γεγονός της τεράστιας [i] εξάπλωσης και [ii] επιρροής του Χριστιανισμού σε όλο τον κόσμο;» Διαβάστε τα παρακάτω κείμενα χωρισμένοι σε 4 ομάδες (κείμενα 1 και 2 οι ομάδες I & II, κείμενα 3 και 4 οι ομάδες III & IV) και προσπαθήστε

να απαντήσετε στην ερώτηση στο τέλος του πίνακα, βρίσκοντας στοιχεία μέσα από το κείμενο.

[αν έχετε άγνωστες λέξεις ή δεν καταλαβαίνετε κάτι στα κείμενα, ρωτάτε χωρίς να διστάσετε!]

ΟΜΑΔΕΣ I & II- Η ζωή και η προσωπικότητα του αποστόλου Παύλου

1. Ο Παύλος για τη ζωή του πριν τη μεταστροφή του [Φιλ 3, 5-6]

«Γεννήθηκα Ισραηλίτης από τη φυλή Βενιαμίν, Εβραίος γέννημα θρέμμα. Ως προς την

εξήγηση του Νόμου ανήκα στους Φαρισαίους, με ζήλο κατεδίωκα την εκκλησία κι ήμουν άμεμπτος σε ό,τι αφορά την τήρηση του Νόμου.»

2. Η μεταστροφή του Αποστόλου Παύλου [Πραξ 22, 4-16]

«Την πίστη των χριστιανών την κατεδίωξα μέχρι θανάτου, συλλαμβάνοντας και κλείνοντας στις φυλακές άντρες και γυναίκες, όπως μπορεί να μαρτυρήσει και ο Αρχιερέας και όλο το Μέγα Συνέδριο. Από αυτούς πήρα και επιστολές συστατικές για τους αδελφούς μας τους Ιουδαίους στη Δαμασκό και πήγαινα να φέρω στην Ιερουσαλήμ δεμένους και τους εκεί χριστιανούς για να τιμωρηθούν. Καθώς πήγαινα και πλησίαζα στη Δαμασκό, ξαφνικά κατά το μεσημέρι άστραψε γύρω μου δυνατό φως από τον ουρανό. Έπεσα στη γη κι άκουσα μια φωνή που μου έλεγε: «Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις;» Κι εγώ απάντησα: «Ποιος είσαι, Κύριε;» Η φωνή μου είπε: «Εγώ είμαι ο Ιησούς ο Ναζωραίος, που εσύ τον καταδιώκεις». Όσοι ήταν μαζί μου είδαν το φως και φοβήθηκαν· δεν άκουσαν όμως τη φωνή εκείνου που μιλούσε. Εγώ είπα: «Τι να κάνω, Κύριε;» Τότε ο Κύριος μου απάντησε: «Σήκω και πήγαινε στη Δαμασκό. Εκεί θα μάθεις όλα όσα σου όρισε ο Θεός να κάνεις». Καθώς δεν έβλεπα από τη λαμπρότητα του φωτός εκείνου, μ' έπιασαν από το χέρι αυτοί που ήταν μαζί μου και με οδήγησαν στη Δαμασκό. Εκεί ζούσε κάποιος Ανανίας, άνθρωπος που ακολουθούσε πιστά όσα λέει ο Μωσαϊκός Νόμος, και τον τιμούσαν όλοι οι Ιουδαίοι που κατοικούσαν στη Δαμασκό. Αυτός ήρθε να με συναντήσει, στάθηκε μπροστά μου και μου είπε: «Σαούλ, αδελφέ μου, απόκτησε πάλι το φως σου». Κι εγώ την ίδια στιγμή βρήκα το φως μου και τον κοίταξα. Κι αυτός μου είπε: «Ο Θεός των πατέρων μας σε διάλεξε να γνωρίσεις το θέλημά του, να δεις εκείνον που το εκπλήρωσε και να ακούσεις τη φωνή από το ίδιο του το στόμα. Γιατί εσύ θα γίνεις μάρτυράς του, και θα μαρτυρήσεις σε όλους τους ανθρώπους αυτά που είδες και άκουσες. Και τώρα, τι καθυστερείς, σήκω και βαφτίσου και ομολόγησε ότι αυτός είναι ο Κύριος, για να καθαριστείς από τις αμαρτίες σου.»

Καταγράψτε τις κρίσιμες στιγμές της ζωής του αποστόλου Παύλου, συμπληρώνοντας τις φράσεις: **α.** Γεννήθηκα:

β. Ανήκα:

γ. Κατεδίωκα:

δ. Πηγαίνοντας στη Δαμασκό:

.....

.....

ε. Ο Ανανίας μου είπε:

.....

.....

ΟΜΑΔΕΣ III & IV - Το κήρυγμα του αποστόλου Παύλου σε Ιουδαίους και εθνικούς (ειδωλολάτρες)

3. [Εφ 2, 14-15]

¹⁴αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας,¹⁵τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν

¹⁴Αυτός (ο Χριστός) πραγματικά είναι για μας η ειρήνη. Αυτός έκανε τους δύο αντιμαχόμενους κόσμους ένα λαό και γκρέμισε με τον σταυρικό του θάνατο ό,τι σαν τείχος τούς χώριζε και προκαλούσε έχθρα μεταξύ τους. ¹⁵Κατήρησε δηλαδή τον ιουδαϊκό νόμο των εντολών και των διατάξεων, για να δημιουργήσει με το έργο του από τα δύο εχθρικά μέρη (από τους Ιουδαίους

<p>δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην.</p>	<p>και τους εθνικούς) μία νέα ανθρωπότητα, φέρνοντας την ειρήνη.</p>
<p>4. [Γαλ 3, 26-28]</p> <p>²⁶πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁷ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. ²⁸οὐκ ἐνὶ Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλλην, οὐκ ἐνὶ δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.</p>	<p>²⁶Εἰστε, λοιπόν, ὅλοι παιδιά του Θεοῦ, αφοῦ πιστεύετε στον Ἰησοῦ Χριστό. ²⁷Κι αυτό, γιατί ὅσοι βαφτιστήκατε στο ὄνομα του Χριστοῦ, ἔχετε ντυθεῖ το Χριστό. ²⁸Δεν ὑπάρχει πια Ἰουδαῖος και εἰδωλολάτρης, δεν ὑπάρχει δούλος και ἐλεύθερος, δεν ὑπάρχει ἄντρας και γυναίκα· ὅλοι σας εἰστε ἓνας, χάρι στον Ἰησοῦ Χριστό.</p>
<p>Γράψτε τα βασικά σημεία του κηρύγματος του αποστόλου Παύλου, συμπληρώνοντας τις φράσεις:</p> <p>3α. Ο Χριστός είναι:, γιατί</p> <p>3β. Ο Χριστός γκρέμισε: Με ποιον τρόπο;</p> <p>3γ. Ο Χριστός δημιούργησε:</p> <p>4δ. Οι Χριστιανοί είναι:, γιατί;</p> <p>4ε. Ανάμεσα στους Χριστιανούς δεν ὑπάρχει η διάκριση σε:, αλλά ὅλοι εἶναι: χάρι στον:</p>	

Γ. Από τους διωγμούς και το μαρτύριο στη δικαίωση των Χριστιανών και την ανεξιθρησκία (ελευθερία επιλογής πίστης και θρησκείας)

α. ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΣ ΣΕΒΕΤΕ ΘΕΟΝ

Στα ανάκτορα του Παλατινού λόφου της Ρώμης, σε θάλαμο που οι αρχαιολόγοι χαρακτηρίζουν ως στρατώνα της ανακτορικής φρουράς ή σχολείο όπου φοιτούσαν έφηβοι ευγενών οικογενειών, βρέθηκε ακιδογράφημα πάνω σε τοίχο που χρονολογείται λίγο μετά το 200 μ.Χ. Παριστάνει έναν σταυρωμένο υποκέφαλο άντρα με συνοδευτική επιγραφή. Προφανώς ο Αλεξάμενος είναι χριστιανός ρωμαίος στρατιώτης ή φοιτητής, ελληνικής καταγωγής, καθώς το όνομα Αλεξάμενος είναι μακεδονικό. Αυτός που χάραξε την επιγραφή ήθελε να γελοιοποιήσει τον Αλεξάμενο.

β. Ο ιστορικός Σουητώνιος (69/75 – 130 μ.Χ.) για τους διωγμούς

- για τον Κλαύδιο (41-54 μ.Χ.): «Εξόρισε από τη Ρώμη τους Ιουδαίους, διότι έκαναν συνεχώς ταραχές με υποκινητή τον Χριστό.» (Σουητώνιος, Βίος Κλαυδίου)

- για τον Νέρωνα (54-68 μ.Χ.): «Τσάκισε τους χριστιανούς με θανατικές καταδίκες, μια ράτσα ανθρώπων που ανήκαν σε μια νέα και κακοποιού δεισιδαιμονία.» (Σουητώνιος, Βίος Νέρωνα)

γ. ΔΙΩΓΜΟΙ και ΜΑΡΤΥΡΕΣ: παρουσίαση διαφάνειες 9-17 [μουσική υπόκρουση: «Πού πας караβάκι;»]

<p>1. Σημείωσε χαρακτηριστικές 3 σκηνές από την παρουσίαση που σου έκαναν εντύπωση.</p>		
<p>2. Πώς εξηγείς το γεγονός ότι οι μάρτυρες άντεξαν σε τόσο φρικτά βασανιστήρια (μαρτύρια);</p>		
<p>3. Βλέποντας τις σκηνές από την παρουσίαση, ποιο περιεχόμενο αποκτούν πλέον οι λέξεις «μαρτύριο» και «μάρτυρας»;</p>	<p>Μαρτύριο σημαίνει να:</p> <p>.....</p>	
	<p>Μάρτυρας είναι αυτός που:</p> <p>.....</p>	
<p>4. Σε κάποιες παραστάσεις η εκκλησία εικονίζεται σαν ένα καράβι. Άκουσε πάλι το τραγούδι «Πού πας, караβάκι, με τέτοιο καιρό;» και φτιάξε τις δικές σου μεταφορές, προσπαθώντας να συνδέσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις με στιγμές από την πορεία της εκκλησίας την περίοδο των διωγμών.</p>	<p>Πού πας, <u>καραβάκι</u>[1], με τέτοιο καιρό;</p> <p>Σε μάχεται η <u>θάλασσα</u>[2], δεν τη φοβάσαι;</p> <p><u>Άνεμοι σφυρίζουν</u>[3] και πέφτει νερό,</p> <p>πού πας, караβάκι, με τέτοιο καιρό;</p> <p><u>«Για χώρα πηγαίνω πολύ μακρινή</u>[4].</p> <p>Θα φέξουνε <u>φάροι</u>[5] πολλοί να περάσω.</p> <p>Βοριάδες, νοτιάδες θα βρω, μα θα φτάσω με πρίμο αγεράκι, μ' ακέριο πανί.»</p> <p>Κι οι <u>κάβοι</u> [6] αν σου στήσουν τη νύχτα καρτέρι;</p> <p><u>Απάνω σου αν πέσει το κύμα θεριό</u> [7]</p> <p>και πάρει τους ναύτες και τον τιμονιέρη;</p> <p>Πού πας, караβάκι, με τέτοιο καιρό;</p>	<p>[1] εκκλησία</p> <p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>[4]</p> <p>[5]</p> <p>[6]</p> <p>[7]</p>

στ. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.)

«Εγώ, ο Αύγουστος Κωνσταντίνος, κι εγώ, ο Αύγουστος Λικίνιος, αποφασίσαμε να δώσουμε και στους χριστιανούς και σε όλους την ελευθερία να ακολουθήσουν όποια θρησκεία θέλουν. [...] Τώρα ελεύθερα και απλά μπορεί καθένας από εκείνους που πρεσβεύουν τη θρησκεία των χριστιανών να τη διατηρεί χωρίς καμιά ενόχληση [...] Έχει δοθεί η εξουσία αυτή και σε όσους άλλους θέλουν να ακολουθούν τη λατρεία και θρησκεία της αρεσκείας τους, κατά τρόπον ώστε να μπορεί καθένας να προτιμά και να υπηρετεί οποιαδήποτε θρησκεία θέλει. Αυτό γίνεται, για να μη φαίνεται ότι κάποια λατρεία ή θρησκεία μειώνεται στο ελάχιστο από εμάς.»

[Ευσέβιος, *Εκκλησιαστική Ιστορία* Χ, 5, 1-14]

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

α. Στο 1ο φύλλο εργασίας το «καραβάκι» και το ταξίδι του στη μανιασμένη θάλασσα συνδέθηκε με το πέρασμά σου σε ένα νέο κύκλο ζωής, το Γυμνάσιο. Τι έμαθες, κυρίως για το «πώς πρέπει να αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες που εμφανίζονται κάθε φορά που περνάμε σε ένα νέο κύκλο στη ζωή μας», από την πορεία της εκκλησίας στα πρώτα της βήματα;

β. Ποια ή ποιος θέλει να ψάξει πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του άγιου Παχώμιου και του Μεγάλου Βασιλείου και να τις παρουσιάσει στο επόμενο μάθημα;